

VAN ESBROECK

EUROOPA KOHTU OTSUS (teine koda)

9. märts 2006 ^{*}

Kohtuasjas C-436/04,

mille esemeks on EL lepingu artikli 35 alusel Hof van Cassatie (Belgia) 5. oktoobri 2004. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 13. oktoobril 2004, kriminaalasjas

Leopold Henri Van Esbroeck'i

süüdistuses,

EUROOPA KOHUS (teine koda),

koosseisus: koja esimees C. W. A. Timmermans, kohtunikud R. Schintgen (ettekandja), R. Silva de Lapuerta, G. Arestis ja J. Klučka,

kohtujurist: D. Ruiz-Jarabo Colomer,

kohtusekretär: ametnik K. Sztranc,

arvestades kirjalikus menetluses ja 22. septembri 2005. aasta kohtuistungil esitatut,

^{*} Kohtumenetluse keel: hollandi.

arvestades kirjalikke märkusi, mille esitasid:

- L. H. Van Esbroeck, esindaja: *advocaat* T. Vrebos,
- Tšehhi valitsus, esindaja: T. Boček,
- Madalmaade valitsus, esindajad: H. G. Sevenster ja C. M. Wissels,
- Austria valitsus, esindaja: C. Pesendorfer,
- Poola valitsus, esindaja: T. Nowakowski,
- Slovakkia valitsus, esindaja: R. Procházka,
- Euroopa Ühenduste Komisjon, esindajad: W. Bogensberger ja R. Troosters,

olles 20. oktoobri 2005. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

on teinud järgmise

otsuse

- 1 Eelotsusetaotlus käsitleb 19. juunil 1990 Schengenis (Luksemburg) allkirjastatud konventsiooni, millega rakendatakse 14. juuni 1985. aasta Schengeni lepingut Beneluxi Majandusliidu riikide, Saksamaa Liitvabariigi ja Prantsuse Vabariigi valitsuste vahel nende ühispiiridel kontrolli järkjärgulise kaotamise kohta (EÜT 2000, L 239, lk 19; ELT eriväljaanne 19/02, lk 9; edaspidi „Schengeni rakenduskonventsioon”) artiklite 54 ja 71 tõlgendamist.
- 2 Nimetatud küsimus kerkis üles Belgias algatatud kriminaalasjas L. H. Van Esbroeck'i süüdistuses seoses narkootiliste ainete veoga.

Õiguslik raamistik

Schengeni lepingu rakendamise konventsioon

- 3 Amsterdami lepinguga Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Ühenduse asutamislepingule lisatud protokolli Schengeni *acquis'* Euroopa Liitu integreerimise kohta (edaspidi „protokoll”) artikli 1 kohaselt on kolmteist Euroopa Liidu liikmesriiki volitatud omavahel sisse seadma tihedama koostöö Schengeni *acquis'* kehtivusallas kooskõlas kõnealuse protokolli lisaga.

- 4 Schengeni *acquis'* osaks on 14. juunil 1985 Schengenis allkirjastatud leping Beneluxi Majandusliidu riikide, Saksamaa Liitvabariigi ja Prantsuse Vabariigi valitsuste vahel nende ühispiiridel kontrolli järkjärgulise kaotamise kohta (EÜT 2000, L 239, lk 13; ELT eriväljaanne 19/02, lk 3; edaspidi „Schengeni leping”) ja Schengeni rakenduskonventsioon.
- 5 Protokolli artikli 2 lõike 1 esimese lõigu kohaselt kohaldatakse alates Amsterdami lepingu jõustumise kuupäevast selle protokolli artiklis 1 nimetatud kolmeteistkümne liikmesriigi suhtes Schengeni *acquis'*d.
- 6 Euroopa Liidu Nõukogu võttis protokolli artikli 2 lõike 1 teise lõigu teise lause alusel 20. mail 1999 vastu otsuse 1999/436/EÜ, millega määratakse kooskõlas Euroopa Ühenduse asutamislepingu ja Euroopa Liidu lepingu asjakohaste sätetega kindlaks iga Schengeni *acquis'*d moodustava sätte või otsuse õiguslik alus (EÜT L 176, lk 17; ELT eriväljaanne 19/01, lk 152). Selle otsuse artiklist 2 koostoimes selle A lisaga nähtub, et nõukogu määras EL artiklid 34 ja 31 ning EL artiklid 34, 30 ja 31, mis asuvad Euroopa Liidu lepingu VI jaotises „Sätted politseikoostöö ja õigusalse koostöö kohta kriminaalasjades”, Schengeni rakenduskonventsiooni artiklite 54 ja 71 õiguslikuks aluseks.
- 7 Schengeni rakenduskonventsiooni artikli 54 kohaselt, mis asub selle 3. jaotise „Politsei ja julgeolek” III peatükis „*Ne bis in idem* põhimõtte rakendamine”:

„Isikut, kelle suhtes üks lepinguosaline on langetanud lõpliku kohtuotsuse, ei või teine lepinguosaline sama teo eest vastutusele võtta, tingimusel et isik on pärast kohtuotsust karistuse ära kandnud või kannab seda või seda ei saa otsuse langetanud lepinguosalise õiguse alusel enam täitmisele pöörata.”

- 8 Schengeni rakenduskonventsiooni artikkel 71, mis asub nimetatud III jaotise 6. peatükis „Narkootilised ained” sätestab:

„1. Seoses mis tahes tüüpi narkootiliste ja psühhotroopsete ainete, sealhulgas kanepi otsese või kaudse müügiga ning selliste toodete ja ainete omamisega müügiks või ekspordiks kohustuvad lepinguosalisel Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni olemasolevaid konventsioone [1961. aasta narkootiliste ainete ühtne konventsioon, mida on muudetud 1972. aasta protokolliga mis käsitleb 1961. aasta narkootiliste ainete ühtse konventsiooni muutmist, ning Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni 20. detsembri 1988. aasta narkootiliste ja psühhotroopsete ainete ebaseadusliku ringluse vastane konventsioon] järgides võtma kõik vajalikud meetmed narkootiliste ja psühhotroopsete ainete salakaubaveo tõkestamiseks ja selle eest karistamiseks.

2. Ilma et see piiraks artiklite 74, 75 ja 76 sätete kohaldamist, kohustuvad lepinguosalisel nii haldusõiguslike kui ka kriminaalõiguslike meetmetega tõkestama narkootiliste ja psühhotroopsete ainete, sealhulgas kanepi ebaseaduslikku ekspordi, samuti selliste toodete ja ainete müüki, tarnimist ja käitlemist ning selle eest karistama.

3. Et tõkestada narkootiliste ja psühhotroopsete ainete, sealhulgas kanepi ebaseaduslikku importi, tugevdavad lepinguosalisel isikute ja kaupade ning transpordivahendite liikumise kontrolli oma välispiiril. Vastavad meetmed täpsustab artiklis 70 sätestatud töörühm. See töörühm pöörab muu hulgas tähelepanu sisepiiridel tööülesannetest vabanevate politsei- ja tollitöötajate ümberpaigutamisele, samuti narkootikumide avastamise nüüdismeetodite ja narkokoerade kasutuselevõtmisele.

4. Et tagada käesoleva artikli sätetest kinnipidamine, jälgivad lepinguosalisel eriti neid kohti, mida teadaolevalt kasutatakse narkokaubanduseks.

5. Lepinguosalisel teevad kõik endast sõltuvalt, et ära hoida ja tõkestada ebaseaduslikku nõudlust mis tahes liiki narkootiliste ja psühhotroopsete ainete, sealhulgas kanepi järele. Selleks võetavad meetmed kehtestab iga lepinguosaline ise.”

*Euroopa Liidu Nõukogu ning Islandi Vabariigi ja Norra Kuningriigi vahel sõlmitud ja viimaste ühinemist Schengeni *acquis*’ rakendamise, kohaldamise ja selle edasise arenguga käsitlev leping*

9 Protokoll artikli 6 esimese lõigu kohaselt sõlmis Euroopa Liidu Nõukogu 18. mail 1999 Islandi Vabariigiga ja Norra Kuningriigiga lepingu, mis käsitleb nende kahe riigi osalemist Schengeni *acquis*’ sätete rakendamises, kohaldamises ja edasiarendamises (EÜT L 176, lk 36; ELT eriväljaanne 11/32, lk 4; edaspidi „leping”).

10 Nõukogu 1. detsembri 2000. aasta otsuse 2000/777/EÜ Schengeni *acquis*’ kohaldamise kohta Taanis, Soomes ja Rootsis ning Islandil ja Norras (EÜT L 309, lk 24; ELT eriväljaanne 19/04, lk 22) artikli 1 punkt b sätestab kooskõlas lepingu artikli 15 lõikega 4, et kõiki lepingu lisades A ja B nimetatud sätteid alates 25. märtsist 2001 kohaldatakse „Islandi ja Norra suhtes nende omavahelistes suhetes ning nende suhetes Belgia, Taani, Saksamaa, Kreeka, Hispaania, Prantsusmaa, Itaalia, Luksemburgi, Madalmaade, Austria, Portugali, Soome ja Rootsiga”. Schengeni rakenduskonventsiooni artiklid 54 ja 71 on nimetatud lisa A osa.

- 11 Sellest jäeldub, et Schengeni rakenduskonventsiooni artikleid 54 ja 71 kohaldatakse alates 25. märtsist 2001 Norra Kuningriigi ja Belgia Kuningriigi vahelistele suhetele.

Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni narkootiliste ja psühhotroopsete ainete ühtsed konventsioonid

- 12 1961. aasta narkootiliste ainete ühtse konventsiooni, mida on muudetud 1972. aasta protokolliga (edaspidi „ühtne konventsioon”) artikli 36 kohaselt:

„Sätted karistuste kohta

1. a) Järgides oma põhiseaduslikke piiranguid, rakendab iga pool abinõusid, mis tagavad, et narkootiliste ainete viljelemine, tootmine, valmistamine, eraldamine, ettevalmistamine, säilitamine, pakkumine, pakkumine komertseesmärkidel, jaotamine, ost, müük, kättetoimetamine mis tahes tingimustel, maaklerlus, saatmine, transiit, vedu, import ja eksport, mis rikub käesoleva konventsiooni sätteid, ja igasugune muu tegevus, mis poolte arvates võib olla käesoleva konventsiooni sätete rikkumine, tunnistatakse karistatavateks tegudeks neil juhtudel, kui need on sooritatud tahtlikult, samuti, et raskete kuritegude puhul oleks ette nähtud vastavad karistused, kaasa arvatud vanglakaristus või muu vabaduskaotuslik karistus;

b) [...]

2. Järgides poolte põhiseaduslikke piiranguid, nende õigussüsteemi ja siseriiklikku õigust:

- a) i) iga lõikes 1 loetletud kuritegu vaadeldakse eraldi kuriteona, kui need on sooritatud erinevates maades;

[...].

- ¹³ 1971. aasta psühhotroopsete ainete konventsiooni (edaspidi „1971. aasta konventsioon”) artikkel 22 sisaldab sisuliselt ühtse konventsiooni artikli 36 lõike 2 punkti a alapunktiga i samast sätet.

Menetlus põhikohtuasjas ja eelotsuse küsimused

- ¹⁴ Bergen’i (Norra) esimese astme kohus määras 2. oktoobri 2000. aasta otsusega Belgia kodanikule L. H. Van Esbroeckile narkootiliste ainete (amfetamiin, hašiš, metüleendioksümetamfetamiin (MDMA) ja diasepaam) ebaseadusliku impordi eest Norrasse 1. juunil 1999 karistuseks viieaastase vabadusekaotuse. Pärast talle määratud karistusaja osalist ärakandmist vabastati L. H. Van Esbroeck tingimisi 8. veebruaril 2002 ja toimetati valve saatel Belgiasse.

- 15 Viimati nimetatud riigis algatati L. H. Van Esbroecki vastu 27. novembril 2002 menetlus, mis lõppes 19. märtsil 2003 Rechtbank te Antwerpen'i (Belgia) süüdimõistva kohtuotsusega, millega talle määrati üks aasta vabadusekaotust eespool nimetatud ainete ebaseadusliku ekspordi eest Belgiast 31. mail 1999. Nimetatud kohtuotsust kinnitas Hof van beroep te Antwerpen'i 9. jaanuari 2004. aasta otsus. Mõlemad kohtud kohaldasid ühtse konventsiooni artikli 36 lõike 2 punkti a, mille kohaselt iga selles artiklis loetletud kuritegu, sh narkootiliste ainete importi ja ekspordi, vaadeldakse eraldi kuriteona, kui need on sooritatud erinevates maades.
- 16 Asjaomane isik esitas nimetatud kohtuotsuse peale kassatsioonkaebuse, viidates Schengeni rakenduskonventsiooni artiklis 54 sätestatud *ne bis in idem* põhimõtte rikkumisele.
- 17 Sellises olukorras otsustas Hof van Cassatie menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmised eelotsuse küsimused:
 - „1. Kas [Schengeni rakenduskonventsiooni] artiklit 54 tuleb tõlgendada nii, et Belgia kohus võib seda kohaldada isiku suhtes, kelle suhtes on Belgia kriminaalkohtus kriminaalmenetlus algatatud pärast 25. märtsi 2001 sama teo eest, milles ta mõisteti süüdi Norra kriminaalkohtus 2. oktoobril 2000 ning mille eest mõistetud karistus on juba ära kantud, kuigi [lepingu] artikli 2 lõike 1 kohaselt rakendab ja kohaldab Norra [Schengeni rakenduskonventsiooni] artiklit 54 alles 25. märtsist 2001?

Kui vastus esimesele küsimusele on jaatav, siis:

2. Kas [Schengeni rakenduskonventsiooni] artiklit 54 koostoimes selle artikliga 71 tuleb tõlgendada nii, et karistatavaid tegusid, mis seisnevad samade mis tahes narkootiliste ja psühhotroopsete ainete, ka kanepi omamises ekspordi ja impordi eesmärgil, ning mille eest algatatakse erinevates [Schengeni rakenduskonventsiooni] allkirjastanud riikides või riikides, kus Schengeni *acquis*'d rakendatakse ja kohaldatakse, kriminaalmenetlus, peetakse ekspordi ja impordina eespool viidatud artiklis 54 märgitud „samaks teoks?”

Eelotsuse küsimused

Esimene küsimus

- 18 Esimese küsimusega soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt teada, kas Schengeni rakenduskonventsiooni artiklis 54 toodud *ne bis in idem* põhimõtet tuleb kohaldada kriminaalmenetluses, mille algatas lepinguosaline riik teo suhtes, mille eest asjaomane isik teises lepinguosalistes riigis juba süüdi on mõistatud, samas kui Schengeni rakenduskonventsioon polnud viimases riigis nimetatud süüdimõistva otsuse tegemise hetkel veel jõustunud.
- 19 Siinkohal tuleb esiteks meenutada, et Schengeni *acquis*'d kohaldatakse Belgias 1. maist 1999 ja Norras 25. märtsist 2001. Teod, milles L. H. Van Esbroeck'i süüdistatakse, pandi toime 31. mail ja 1. juunil 1999. Asjaomane isik mõisteti Norras 2. oktoobril 2000 süüdi keelatud narkootiliste ainete ebaseaduslikus impordis ja Belgias 19. märtsil 2003 samade ainete ebaseaduslikus ekspordis.

- 20 Teiseks tuleb tõdeda, et Schengeni *acquis* ei sisalda mingisugust erisätet Schengeni rakenduskonventsiooni artikli 54 jõustumise või selle ajalise mõju kohta.
- 21 Kolmandaks tuleb meenutada, et nagu Euroopa Ühenduste Komisjon õigesti märkis, ilmneb küsimus *ne bis in idem* põhimõtte kohaldamisest alles siis, kui sama isiku vastu algatatakse teine kriminaalmenetlus teises lepinguosalisel riigis.
- 22 Seega kuna viimati nimetatud menetluse raames peab pädev kohus hindama, kas kõik nimetatud põhimõtte kohaldamise tingimused on täidetud, siis eeldatakse asja teisena menetleva kohtu poolt Schengeni rakenduskonventsiooni artikli 54 kohaldamiseks, et Schengeni rakenduskonventsioon kehtib sel hetkel asjaomases teises lepinguosalisel riigis.
- 23 Järelikult on nimetatud artikli 54 tähenduses tähtsusetu asjaolu, et hetkel, mil asjaomane isik lõplikult süüdi mõisteti, ei olnud Schengeni rakenduskonventsioon esimese lepinguosalise riigi jaoks veel siduv.
- 24 Sellises olukorras tuleb esimesele küsimusele vastata, et Schengeni rakenduskonventsiooni artiklis 54 toodud *ne bis in idem* põhimõtet tuleb kohaldada kriminaalmenetluses, mille algatas üks lepinguosaline riik teo suhtes, mille pärast asjaomane isik teises lepinguosalisel riigis juba süüdi on mõistetud, kuigi Schengeni rakenduskonventsioon ei olnud viimati nimetatud riigis süüdimõistva otsuse tegemise hetkel veel jõustunud, niivõrd kui see kehtis asjaomastes lepinguosalistes riikides ajal, mil asja teisena menetlev kohus hindas *ne bis in idem* põhimõtte kohaldamise tingimusi.

Teine küsimus

- 25 Teise küsimusega soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt teada, milline on oluline kriteerium „sama teo” mõiste kohaldamiseks Schengeni rakenduskonventsiooni artikli 54 tähenduses, ning täpsemalt, kas ebaseaduslik käitumine, mis seisneb samade narkootiliste ainete ekspordis ühe lepinguosalise riigi territooriumilt ja seejärel impordis teise lepinguosalisse riiki, millele järgnesid kriminaalmenetlused asjaomases kahes riigis, langeb nimetatud mõiste alla.
- 26 Selles osas märkis Tšehhi valitsus, et oletatavate tegude samasus eeldab õigusliku kvalifikatsiooni ning kaitstud õiguslike huvide samasust.
- 27 Siiski tuleneb ühest küljest Schengeni rakenduskonventsiooni artikli 54 sõnastusest, kus kasutatakse sõnu „sama tegu”, et selles sättes peetakse silmas vaid asjaomaste tegude sisulist laadi, jättes kõrvale nende õigusliku kvalifikatsiooni.
- 28 Samuti tuleb nentida, et selles artiklis kasutatud sõnad erinevad muudes *ne bis in idem* põhimõtet käsitlevates rahvusvahelistes dokumentides esinevatest. Tegelikult, vastupidi Schengeni rakenduskonventsiooni artiklile 54 kasutatakse nii kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelise pakti artikli 14 lõikes 7 kui ka Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni protokolli nr 7 artiklis 4 mõistet „kuritegu”, millega kaasneb viimases kahes dokumendis toodud *ne bis in idem* põhimõtte kohaldamise tingimusena teo õigusliku kvalifikatsiooni kriteeriumi olulisus.

- 29 Teisest küljest tuleb meenutada, nii nagu Euroopa Kohus oma 11. veebruari 2003. aasta otsuses liidetud kohtuasjades C-187/01 ja C-385/01: Gözütok ja Brügge (ELT 2003, lk I-1345, punkt 32) sedastas, et ükski Euroopa Liidu asutamislepingu VI jaotise säte politseikoostöö ja õiguslase koostöö kohta kriminaalasjades, mille artiklid 34 ja 31 on määratud Schengeni rakenduskonventsiooni artiklite 54–58 õiguslikuks aluseks, ei Schengeni leping ega Schengeni rakenduskonventsioon ei alluta Schengeni rakenduskonventsiooni artikli 54 kohaldamist liikmesriikide kriminaalõigusnormide harmoneerimisele või veelgi vähem ühtlustamisele.
- 30 Viimati nimetatud artiklis sätestatud *ne bis in idem* põhimõte eeldab tingimata, et lepinguosaliste riikide vastavates kriminaalõigussüsteemides valitseb vastastikune usaldus ja iga nimetatud riik tunnustab teises lepinguosalisel riigis kehtiva kriminaalõiguse kohaldamist isegi siis, kui tema enda siseriikliku õiguse rakendamise tulemus oleks teistsugune lahend (eespool viidatud kohtuasi Gözütok ja Brügge, punkt 33).
- 31 Sellest tuleneb, et sama teo erinevate õiguslike kvalifikatsioonide võimalus kahes erinevas lepinguosalisel riigis ei takista Schengeni rakenduskonventsiooni artikli 54 kohaldamist.
- 32 Samadel põhjustel ei saa järgida kaitstud õigusliku huvi samasuse kriteeriumi, kuna see kaldub lepinguosalistes riikides erinema.

- 33 Neid järeldusi kinnitab pealegi artikli 54 eesmärk vältida seda, et isikut saaks tema liikumisvabaduse kasutamise tõttu mitme lepinguosalise riigi territooriumil samade asjaolude eest kohtu alla anda (eespool viidatud kohtuasi Gözütok ja Brügge, punkt 38, ja Euroopa Kohtu 10. märtsi 2005. aasta otsus kohtuasjas C-469/03: Miraglia, EKL 2005, lk I-2009, punkt 32).
- 34 Nagu ka kohtujurist oma ettepaneku punktis 45 märkis, tagatakse liikumisvabadus tõhusalt vaid siis, kui teo toimepanija teab, et kui ta kord süüdi mõistetakse ja karistus on ära kantud, või juhul kui ta on ühes liikmesriigis lõplikult õigeks mõistatud, võib ta liikuda Schengeni alal ilma, et peaks kartma kriminaalmenetluse algatamist teises liikmesriigis sel põhjusel, et viimase liikmesriigi õiguskorras kujutab see tegu endast erinevat kuritegu.
- 35 Siseriiklike kriminaalõigusnormide ühtlustamise puudumise tõttu on teo või kaitstud õigusliku huvi õiguslikul kvalifikatsioonil põhinev kriteerium selline, mis looks Schengeni alal liikumisvabadusele sama palju takistusi, kui palju esineb lepinguosalistes riikides karistussüsteeme.
- 36 Niisuguses olukorras seisneb ainus oluline kriteerium Schengeni rakenduskonventsiooni artikli 54 kohaldamiseks tegude sisulise samasuse kindlakstegemises, mida tuleb mõista konkreetsete omavahel lahutamatu seotud asjaolude kogumi esinemisena.

- 37 Mis puudutab eelkõige sellist olukorda nagu põhikohtuasjas, tuleb tõdeda, et see võib põhimõtteliselt kujutada tegude kogumit, mis oma laadilt on lahutamatult seotud.
- 38 Sellekohase lõpliku hinnangu andmise õigus kuulub, nii nagu Madalmaade valitsus õigesti märkis, siiski pädevatele siseriiklikele kohtutele, kes peavad otsustama, kas kõnealused teod sisuliselt moodustavad ajaliselt, ruumiliselt ja esemeliselt lahutamatu seotud tegude kogumi.
- 39 Vastupidi Slovakkia valitsuse väidetele ei lükka seda tõlgendust ümber Schengeni rakenduskonventsiooni artikkel 71, mis sätestab, et lepinguosalisel võtavad kõik vajalikud meetmed narkootiliste ainete salakaubaveo tõkestamiseks.
- 40 Nagu ka Madalmaade valitsus õigesti märkis, ei sätesta Schengeni rakenduskonventsioon erinevate sätete hierarhiat, ja pealegi ei sisalda nimetatud konventsiooni artikkel 71 midagi, mis võiks piirata kohaldamisala nimetatud artiklil 54, mis käsitleb *ne bis in idem* põhimõtet Schengeni alal ja mida on kohtupraktikas tunnustatud kui ühenduse õiguse aluspõhimõtet (vt selle kohta 15. oktoobri 2002. aasta otsus liidetud kohtuasjades C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P–C-252/99 P ja C-254/99 P: Limburgse Vinyl Maatschappij jt vs. komisjon, EKL 2002, lk I-8375, punkt 59).
- 41 Sellest järeldub, et Schengeni rakenduskonventsiooni artiklis 71 toodud viidet Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni olemasolevatele konventsioonidele ei tule mõista Schengeni rakenduskonventsiooni artiklis 54 sätestatud *ne bis in idem*

põhimõtte kohaldamist takistavana, see vaid välistab ühe isiku mitmekordse kohtu alla andmise sama teo eest, ilma et see tooks kaasa dekriminaliseerimise Schengeni alal.

42 Nendest kaalutlustest lähtudes tuleb teisele küsimusele vastata, et Schengeni rakenduskonventsiooni artiklit 54 tuleb tõlgendada järgmiselt:

- oluline kriteerium Schengeni rakenduskonventsiooni nimetatud artikli kohaldamisel seisneb tegude sisulise samasuse kindlakstegemises, mida tuleb mõista konkreetsete omavahel lahutamatult seotud asjaolude kogumi esinemisena, sõltumata nende tegude õiguslikust kvalifikatsioonist või kaitstud õiguslikust huvist;
- karistatavat tegu, mis seisneb samade narkootiliste ainete ekspordis ja impordis ning mille eest on kriminaalmenetlus algatatud erinevates Schengeni rakenduskonventsiooni osalisriikides, tuleb põhimõtteliselt pidada „samaks teoks” nimetatud artikli 54 tähenduses, sellekohase lõpliku hinnangu annavad aga pädevad siseriiklikud kohtud.

Kohtukulud

43 Et põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus poolelioleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotamise siseriiklik kohus. Euroopa Kohtule märkuste esitamisega seotud kulusid, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (teine koda) otsustab:

1. 19. juunil 1990 Schengenis allkirjastatud konventsiooni, millega rakendatakse 14. juuni 1985. aasta Schengeni lepingut Beneluxi Majandusliidu riikide, Saksamaa Liitvabariigi ja Prantsuse Vabariigi valitsuste vahel nende ühispiiridel kontrolli järkjärgulise kaotamise kohta artiklis 54 sätestatud *ne bis in idem* põhimõtet tuleb kohaldada kriminaalmenetluses, mille algatas üks lepinguosaline riik teo suhtes, mille pärast asjaomane isik teises lepinguosalisel riigis juba süüdi on mõistetud, kuigi kõnealune konventsioon ei olnud viimati nimetatud riigis süüdimõistva otsuse tegemisel veel jõustunud, niivõrd kui see kehtis asjaomastes liikmesriikides ajal, mil asja teisena menetlev kohus hindas *ne bis in idem* põhimõtte kohaldamise tingimusi.
2. Schengeni rakenduskonventsiooni artiklit 54 tuleb tõlgendada järgmiselt:
 - oluline kriteerium Schengeni rakenduskonventsiooni nimetatud artikli kohaldamisel seisneb tegude sisulise samasuse kindlakstegemises, mida tuleb mõista konkreetsete omavahel lahutamatu seotud asjaolude kogumi esinemisena, sõltumata nende tegude õiguslikust kvalifikatsioonist või kaitstud õiguslikust huvist;
 - karistatavat tegu, mis seisneb samade narkootiliste ainete ekspordis ja impordis ning mille eest on kriminaalmenetlus algatatud erinevates

selle konventsiooni osalisriikides, tuleb põhimõtteliselt pidada „samaks teoks” nimetatud artikli 54 tähenduses, sellekohase lõpliku hinnangu annavad aga pädevad siseriiklikud kohtud.

Allkirjad